

יוסף אומץ

תתשלז

ואם נזכר קודם שאמר השם מסוף ברכת רחם דהיינו ברוך אתה ה' בונה ברחמיו וכו' אזי בשבת ויום טוב וחול המועד וראש חודש בכל הסעודות יאמר רצה או יעלה ויבא במקום שנוכר.

תתשלח

מי ששכח על הניסים בברכת המזון בחנוכה או בפורים אינו חוזר רק הרשות בידו להוסיף הרחמן אחר אצל שאר הרחמן שאומרים בסוף ברכת המזון וכה יאמר הרחמן הוא יעשה לנו ניסים כמו שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. בימי וכו' עד סוף על הניסים. אכן אם נזכר קודם שאמר השם בברוך אתה ה' על הארץ יאמר על הניסים במקום שנוכר. תם פרק הסעודות, תהלות לשוכן עליות.

סדר קריאת שמע שלפני המטה.

תתשטט

יסול ידיו ויניח שתי ידיו על המזוזה ויאמר ג' פעמים ה' שומרנו ה' צילנו על יד ימינו ה' ישמור צאחינו ובאינו מעתה ועד עולם, בכל דרכיך רעהו והוא ישר אורחותיך ו' פעמים.

בכל לילה ג' אותיות שלימות מתפניא אפי' זה אחר זה ובלילה ו' ד' אותיות אחרונות ומאותיות האחרות יאמר בכל לילה פסוק ראשון.

"אשרי חסימי דרך, כל אלפים עד אל תעזבני עד מאד. "במה יוכה נער, כל ביתים עד לא משכח דבריך. "גמול על עברך, כל נימלים עד אנשי עצתי. אלו אותיות השלימות אומרים ליל ב' וגם מאותיות אחרות פסוק ראשון. "דבקה לעפר נפשי, עד כי תרחיב לבי. "הורני ה' דרכך, עד לפקודיך בצדקתך חייני. "ויבאני חסדך ה', עד ואשיחה בחקיך. אלו אותיות השלימות אומרים ליל ג' וגם פסוק ראשון מכל האותיות האחרות. "זכר דבר לעברך, עד כי פקודיך נצרחי. "חלקי ה' אמרתי, עד מלאה הארץ חקיך למרגי. "טוב עשית עם, עד מאלפי זהב וכסף. אלו ג' אותיות שלימות אומרים ליל ד' וגם פסוק ראשון מכל האותיות האחרות. "ידיך עשוני ויכוננוני, עד למען לא אבוש. "כלתך לחשועתך נפשי, עד ואשמרה ערות פיך. "לעולם ה' רברך, עד רחבה מצותך מאד. אלו ג' פסוקים שלמים אומרים ליל ה' וגם פסוק ראשון מכל האותיות האחרות. "מה אהבתי תורתך, עד על כן שנאתי כל ארח שקר. "נר לרגלי דבריך, עד לעשות חקיך לעולם עקב. "סעפים שנאתי ותורתך אהבתי, עד ומשפטך יראתי. אלו ג' אותיות שלימות אומרים ליל ו' וגם פסוק ראשון מכל האותיות האחרות. "עשיתי משפט וצדק, עד כל אורח שקר שנאתי. "פלאות ערותיך על כן, עד לא שמרו

תורתך. "צריך אתה, ער לעולם הכנני ואחיה. אלו ר' אותיות שלימות אומרים ליל שבת וגם פסוק ראשון מכל האותיות האחרות. "קראתי בכל לב, ער כי לעולם יסרתם. "ראה עניי וחלצני, ער כל משפט צדקך. "שרים רדפוני חנם ער כי כל ררכי נגרך. "חקרב רנתי לפניך ה', ער כי מצותיך לא שכחתי.

בכל לילה יאמר שני שיר המעלות מס'ו שיר המעלות ובכל פעם יאמר אותיות שיר המעלות לדוד לולי ה' שחיה לנו יאמר גא ישראל.

ליל א'

שיר המעלות אל ה' קאפיטל ק"ך ער וכי ארכב המה למלחמה. שיר למעלות אשא עיני ער ובואך מעתה ועד עולם, קכ"א. שיר המעלות לדוד לולי ה' ער בשם ה' עשה שמים וארץ, קכ"ב.

ליל ב'

שיר המעלות לדוד שמחתי ער אבקשה טוב לך, קכ"ב. שיר המעלות אליך נשאתי ער הבו לגאיונים, קכ"ג. שיר המעלות לדוד לולי ה' היה וכו'.

ליל ג'

שיר המעלות הבוטחים בה' כהר ציון ער שלום על ישראל, קכ"ה. שיר המעלות בשוב ה' ער ברנה נושא אלמותיו, קכ"ו. שיר המעלות לדוד לולי ה' וכו'.

ליל ד'

שיר המעלות לשלמה אם ה' ער את אויבים בשער, קכ"ז. שיר המעלות אשרי כל ער שלום על ישראל, קכ"ח. שיר המעלות לדוד לולי ה' שהיה לנו וכו'.

ליל ה'

שיר המעלות רבה צררוני ער ברכנו אתכם בשם ה', קכ"ט. שיר המעלות ממעמקים ער את ישראל מכל עונותיו, ק"ל. שיר המעלות לדוד לולי ה' שהיה לנו כו'.

ליל ו'

שיר המעלות לדוד ה' לא נבה ער מעתה ועד עולם, קל"א. שיר המעלות זכור ה' לדוד ער ועליו יציץ נורו, קל"ב. שיר המעלות לדוד לולי ה' וכו'.

ליל שבת.

שיר המעלות לדוד הנה מה טוב וכו', קל"ג. שיר המעלות הנה ברכו וכו', קל"ד. שיר המעלות לדוד לולי ה' שהיה לנו וכו', אנכי ה' אלקיך אשר התצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים ער וכל אשר לרעך, ויהי גועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו ער אשכנעו ואראהו

בישועתי, מזמור לדור בברתו מפני אבשלום עד על עמך ברכתך סלה, יברכך ה' וישמרך יאר ה' פניו אליך ויחנך ג' פעמים, ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום ג' פעמים, יברכך ה' וישמרך יאר ה' פניו אליך ויחנך ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום ג' פעמים, בשם ה' אלקי ישראל מימיני מיכאל ומשמאלי גבריאל ומלפני אוריאל ומאחורי רפאל ועל ראשי שכינת אל, הנה מטחו שלשלמה ששים נבורים סביב לה מגבורי ישראל כלם אחוי חרב מלמדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפחר בלילות ג' פעמים, גר גרור יגורנו והוא יגר עקב ג' פעמים, עקב יגר והוא יגורנו גר ג' פעמים, ויסע מלאך האלקים ההולך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמור הענן מפניהם ויעמר מאחריהם ג' פעמים, ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה אל זה כל הלילה ג' פעמים, ויס משה את ידו על הים ויולך ה' את הים ברוח קרים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה ויבקעו המים ג' פעמים, ויסע וגו' ויבא וגומר ויס וגומר ביחר ג' פעמים, ויאמר ה' אל השטן ינער ה' כך השטן וינער ה' כך הבוחר בירושלים הלא זה אור מוצל מאש חיי פעמים, אתה סחר לי מצר חצרני רני פלט חסוכבני סלה סלה חסוכבני פלט רני חצרני מצר לי סחר אתה ג' פעמים, כסחו בה' ערי עד כי ביה ה' צור עולמים עולמים צור ה' ביה כי עד ערי בה' כסחו ג' פעמים, ה' עוו לעמו יחן ה' יברך את עמו בשלום בשלום עמו את יברך ה' יחן לעמו עוו ה' ג' פעמים, ה' אל שרי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה ג' פעמים, ה' אל שרי צבאות אשרי ארם בוסח בך ג' פעמים, ה' אל שרי צבאות הושיעה המלך יעננו כיום קראינו ג' פעמים ושלשתם יחד ג' פעמים, למנצח בנינות מזמור לדור בקראי ענני אלהי צרקי בצר הרחבת לי עד לבסח חושיבני, שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי עד מעתה ועד עולם, ויאמר ב' פסוקים הראשונים ג' פעמים והיינו שיר למעלות וגו' עזרי מעם וגו' ג' פעמים, לישועתך קויתי ה' לישועתך ה' קויתי לישועתך ה' לישועתך ה' קויתי לישועתך ה' לישועתך ה' קויתי לישועתך ה' לישועתך ה' קויתי לישועתך, לפורקנך סברית ה' לפורקנך ה' סברית ה' לפורקנך סברית לפורקנך ה' סברית ה' לפורקנך סברית ה' סברית לפורקנך, המלאך הגואל אותי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבותי אברהם ויצחק וידנו לרוב בקרב הארץ ג' פעמים, ויאמר אם שמע תשמע לקול ה' אלהיך והישר בעיניו תעשה והאונת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך, שמרני כאישון בת עין בצל כנפיד חסדירני, אם חשכ לא תפחד ושכבת וערבת שנתך או חלך לבסח ררכיך ורגלך לא תגוף בלכתך לא יצר צערך ואם תרוץ לא תכשול, ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום, עורה כבורי עורה הנבל וכנור אעירה שחר ז' פעמים, בהתהלכך תנחה אותך בשכבך חשבור עליך והקיצות היא תשיחך ז' פעמים, למנצח מזמור לדור בבוא אליו נתן הנביא כאשר בא אל בת שבע חנני אלקים כחסרך עד יעלו על מזבחך פרים ואחר כך יאמר הרני מחל וסולח

לכל מי שהכעיס והקניס אותי בין באונס בין ברצון בין בשונא בין במיד
בין בשמיעה בין בראיה בין במחשבה בין בריבור בין במעשה בין בגלגול
זה בין בגלגול אחר ולא יענש שום אדם כסבתי (ובלילות האסורים בהספר
ובתענית אין אומרים זה ער אתה תקום) רבונו של עולם ידעתי נאמנה שבשביל
עונותינו חרבה עירנו ושכינתך אתרכת מסקומה ואתה אמרת ומודה ועוזב
ירוחם על כן יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי חבא לפניך תפילתי
ואל תתעלם מתחנוני שאך אני עו פנים וקשה עורף לומר לפניך ה' אלקי
ואלקי אבותי צדיק אני ולא חסאתי אבל אני חסאתי אשמתי בגדתי גולתי
ער גסירא ואחא צדיק וכו' מודה אני לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי שחיי
בדרך ומיתתי בדרך יהי רצון מלפניך שתחלמני ותחיני לשמור פקודיך ואם
אמות חס ושלום תהא מיתתי סליחה ומחילה וכפרה על כל חסאתי ועונותי
ופשעי ותן חלקי בגן ערן וזכני לעולם הבא הצפון לצדיקים אתה תקום תרחם
ציון כי בא עת לחננה כי בא מועד. (שם של מ"ב.)

אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה קבל רנת עמך שנבינו
סהרינו נורא נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרס*) סהרם ירחמי
צדקתך חסיד נמלם חסיד**) קרוש כרוב טובך נהל ערדתך יחיד
נאה לעמך פנה זוכרי קרושתך ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.
ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם המפיל חבלי שנה על עיני ותנומה על
עפעפי ומאיר לאישון בח עין יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי
שתשיבני לשלום ותעמידני לחיים ולשלום ותן חלקי בתורתך ותרגילני לדבר
מצוה ואל תרגילני לדבר עבירה ועון וישלוט כי יצר הטוב ואל ישלוט כי יצר הרע
ותצילני מיצר הרע ומחלאים ומפנעים רעים ומסטרא אחרא ולא יבהלוני
רעיוני וחלוטות רעים והרהורים רעים ותהא מטתי שלמה לפניך והאר עיני פן
אישן חסות ברוך אתה ה' המאיר לעולם כלו בכבודו. השכיבנו ה' אלקינו לשלום
והעמידנו מלכנו לחיים ער גסירא ועד עולם ברוך ה' ביום ברוך ה' בלילה
ברוך ה' בשכבנו ער עלינו לעולם ועד, יראו עינינו וישמח לבנו ער אין לנו
מלך אלא אתה, ארון עולם אשר מלך כתרם כל יציר גברא ער גסירא לי
לא אירא, תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב, אל מלך נאמן שמע ישראל
ה' אלקינו ה' אחד ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ער ביתך ובשעריך,
והיה אם שמעו חשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוך היום על לבבך ער
השמים על הארץ, ויאמר ה' אל משה לאמר רבר אל בני ישראל ער
להיות לכם לאלקים אני ה' אלקיכם.

*) בתהריגנאל חסרת תיבת "כרסם".

**) כן היה בתהריגנאל.

האדם שבשבת ימות חס ושלום לא היה כונע את עצמו מוריו וחשוכה, ולכן מאחר שאמרו חכמינו ז"ל שהשינה אחר מס' במיתה נראה בעיני שלפחות הוידוי ומה שאחריו יחשב קצת לתשובה. אחר כך ראיתי בסדר קריאת שמע שנרפס על פי סדר המקובלים הגדולים מהררמ"ק ומהררי"א ז"ל ויש בו הוידוי ולא נרשם בצרו ולא בפירוש שאין אומרים אותו בשבת וז"ל לכן קויחי שכונתי לרעת הגדולים.

סדר קריאת שמע והנלוה אליו.

קפ

סדר קריאת שמע כתוב בקונטרס בפני עצמו על הדרך שנהגתי מאז קודם שנרפס סדר קריאת שמע הנ"ל מאבי מורי החסיד ז"ל שליקט אותו מספר הקטן הנקרא באר מים חיים ועם איזה ליקוטים משלי, והן עתה נרפס סדר קריאת שמע בפרא"ג ופירושו עם איזה תוספות וכל מי שירצה לאסרה יכול להעתיקם מספר ההוא. אכן נראה לי שמה שנוגע לקבלה אל יאמר מי שאין לו עסק בנסתרות. לא אבא להאריך בטעמים על סדר קריאת שמע ועל רבוי המזמורים ופסוקים ובפלותם בשינויים זה מזה כי אין כוונתי בספרי רק למעשה ולא לפירושו השונה,*) רק אני צריך להתנצל במה שסדרתי קריאת שמע בסוף הכל אף על פי שעל פי הנמרא וכל הפוסקים נראה דקריאת שמע צריכה להיות ראשונה, ומחללה נהגתי ימים ושנים מסברא רנפשי מטעם לשון דקריאת שמע סמוך למסתו דמשמע שצריך להיות סמוך למטה ממש, וספני שכתוב בש"ע סימן רל"ט שאם לא יכול לישן סמוך לקריאת שמע יחזור ויקראנה אפילו כמה פעמים עד שישחק בשונה עד שבאחי במהרורא תניינא ותליחא בליקוטים אלו להפצרת תלמידי יקרי אשר כל מה שכתבתי בספרי זה נעשה על ידי חבת הקורש שבו ואז ראיתי בעמק הברכה שהסכים מחברו בספרי זה מטעם הנ"ל על פי הנהגת מיימוני בשם רבינו נסים הגאון. אכן כנו הגאון מהר"ר ישעי' ז"ל המגיה ספר ההוא פליג בפשיטות על אביו מכח תלמוד ארוך שבירינו ושאר מחברים ועל פי קריאת שמע של המקובל מהררמ"ק ז"ל וסבירא ליה רברכת המפיל צריכה להיות אחר קריאת שמע. ומפני שראיתי בהקדמת ספר הנ"ל שכן חכם ישמח האב בהנהגותיו וחברם בפניו ומסתמא קראם שנראה מזה שישרו רבריו בעיניו לכן עלה בלבי לחזור מסדרי כי לא יהא אלא ספק מי מלאו לבו לחלוק על התלמוד, ואף שבמטה משה כתוב שברכת המפיל קודמת וטעמו מפני שרוב הפוסקים סבירי להו הכי, הרי לא הביא אלא הכלבו ולעניות רעתי מצאתי רובא דמנכר דסבירי להו איפכא, נמרא, אלפסי, אשרי, סמ"ג, רוקח, ספר המוסר, רבינו ירוחם, ולכן הפכתי סדר משכבי של איזה לילות וקריתי ק"ש קודם להמפיל עד כי האיר ה' עיני ומצאתי בסדר קריאת שמע הנ"ל שסדרו שני המקובלים הנ"ל המפיל קודם לקריאת שמע. אכן

(*) בהאריגינל כתוב: כי אין כונת לספרי רק למעשה ולא לפירשו ושונה.

יוסף אומץ

חלילה לי לשחיה להנאון מהר"ר ישעי' הנ"ל סועה במה שכתב על סדרו של מהררמ"ק ו"ל הנ"ל, כי באמת כן מצאתי בת"ח והמסדר סדר ק"ש הנ"ל שכתב איפכא משמו לא ירעתי מאין לו לכן אין לי לזוז מקבלתו שגם הוא נתעצם מאוד בפלפול זה וכתב סודות גדולות שבוודאי קבלם בשם גדולים הנ"ל ונם בספר הכוזבות מסהיר על קריאת שמע מהררי"א המקובל הנ"ל בעצמו שהיתה כן יורע לי שאיש קרוש הוא היה מגיד עתידות ועבר והיה בקי בחכמת הפרצוף לכן כראי הוא לסמוך עליו. ואפשר שהתלמוד לא נחית לפרש הסדר או שיש עוד נירסא אחרת וכן הרמב"ם סידר כך. אכן במה שכל הפוסקים והמסדרים סדרו הפסוקים דרחמי אחר קריאת שמע נשארתי בסידורי לסדר קריאת שמע אחר אחר לכולם אף על פי שהמקובלים הנ"ל שעליהם חמכתי יתרותי סדרום גם כן אחר ק"ש מכל מקום אפשר דאינהו ירעי בזה לכוון כוונה גדולה על דרך הסוד אבל אני שאין אתי יורע עד מה לא אוזן מלקרב קריאת שמע לשינה כל היותר אפשר.

קפא

נראה לי שטוב להחמיר לקרוא קריאת שמע שעל מטתו באימה וביראה ובקדוה כמו הק"ש שבחפלה' מאחר שזה עיקר זמנו, גם יקרא כל הפסוקים והמזמורים מתוך הכתב ובקול שעל ידי כן מעורר הכוונה ולא אחי למטעי אף על גב דנפיש.

קפב

אסור לדבר אפילו רברי תורה וכל שכן שאסור לאכול או לשנות אחר קריאת שמע עד שישן. ואם באונס נצטרך לדבר יחזור ויקרא קריאת שמע פרשה ראשונה. אכן סמוך למסתו ממש או במסתו שאין נקיות לקרוא אין לו היתר בעולם לדבר, והמקילים בזה ללא צורך המה לרעתי בכלל העובר על רברי חכמים שחייב מיחה חס ושלום כמו שכתבתי לעיל בשם רבינו יונה ו"ל גבי נטילת ידים, ונם אם הוא לצורך אף על פי שאינו חייב מיחה מכל מקום עונן גדול שעובר על רברי קבלה ראסמכוהו אקרא והוא חמור מדברי סופרים.

קפג

ליוהר בנעילת נעלים וחליצתם כרינם, לנעול של ימין תחלה, ובואלי"ן או מנעלים בלי שרוך ינעול של ימין תחלה וחליצה של שמאל תחלה, ואל יהיו רברי חכמינו ו"ל קלים בעיניו.

קפד

כשיפשיט מלבושיו ידקרק שיהיה בצניעות גמור שלא יראה גופו ערום במקום שראוי לכסותו, ואפילו כמסתו לא יפשוט כחנתו בישיבה רק בשכיבה שאז כל גופו מכוסה תיכף אחר פשיטות בגדיו, וכן ינהוג בלבישתו ובפ"ה אפילו בהשכמה ובחררי חדרים כשהוא לברו מחויב להיות בצניעות לפני